

L'onze de desembre de 2015 se celebrà a Girona la setena edició de la Jornada de Filosofia de la que Xavier Serra parla en l'anterior article. Hi participaren dotze centres de Girona i província. A continuació presentem dues de les dissertacions que van ser seleccionades entre totes les presentades. Les comunicacions reflexionen al voltant de la qüestió: "El poder de la imatge: pot la càmera mentir? La imatge és neutra?"

DECLARACIONS D'UNA CÀMERA SINCERA

Alèxia Ribera Piqueras

INS Sant Elm de Sant Feliu de Guíxols

Des del descobriment de la càmera estenoipeica de costós revelat, passant per les antigues Kodak, fins les reflex d'avui en dia i les Steadycam del món del cinema, l'ésser humà s'ha convertit en un gran aficionat de capturar les imatges que observem. Recollim i col·leccionem fotografies que al llarg del temps formen la nostra galeria personal. Ens serveixen per recordar i mostrar experiències viscudes, per tornar a viure en una sola imatge aquell dinar familiar, una festa d'aniversari o l'excursió amb els amics.

Això a nivell individual, però l'acció de capturar moments no només té una funció nostàlgica. Fem servir les càmeres per comunicar, informar, fins i tot per manipular. Dins els mitjans de comunicació, utilitzem els nostres recursos fotogràfics per arribar arreu del món, explicant notícies, curiositats, desgràcies, etc. La gran majoria confia plenament en els telenotícies i els diaris nacionals. Els mitjans comunicatius ens mantenen al cas dels afers del planeta. No obstant, tenim en compte que una part d'aquestes imatges contenen certa manipulació, i la font global d'imatges manipulades s'incrementa des de l'invent del nostre apreciat Internet. Som conscients que la xarxa ens ofereix un còctel de veritats i mentides, algunes totalment indistingibles de la seva certesa o falsedat. Així que amb aquest bombardeig d'informacions no verificades sempre hi haurà alguns individus voluntaris per dedicar-se a buscar aquestes fal·làcies visuals.

Però més enllà dels àlbums plens de records i les manipulacions informatives, l'objectiu de la càmera té el poder d'explicar històries. Històries que diuen la veritat d'un individu, l'essència del que es vol expressar. La fotografia, a part de ser considerada un mitjà de comunicació sense límits, també ens permet una ampla llibertat a l'hora d'expressar-nos, a l'hora de crear. La fotografia, en el més pur sentit artístic, pot captar els sentiments i emocions que l'artista vol mostrar.

Així que deixant enrere les veritats poc fiables i les mentides amagades dels mitjans de comunicació, l'objectiu d'una càmera pot fer que a les nostres mans arribi la certesa de l'art. Tal i com podem manipular una imatge amb finalitats polítiques, per exemple, també la podem manipular perquè expressi felicitat, amor, dolor, sentiments que no es poden desmentir, que entenem com a universals. L'art mitjançant la fotografia ens mostra visualment la sinceritat de l'expressió individual. Un retratista ens mostra mil rostres amb mil expressions. Un auto-retratista ens mostra la veritat del seu cos. Un fotògraf de catàstrofes ens mostra la desolació i el dolor d'una guerra. La fotografia artística ens dona la llibertat d'expressar la certesa del què som. Veiem en el gest, els colors i les mirades la veritat d'aquests individus que mitjançant l'art ens volen mostrar.

Podem concloure, doncs, que l'objectiu d'una càmera té el poder de manipular la veritat a benefici del propi manipulador, per amagar o mostrar, per confondre, per fer-nos entendre el que no és. Però també té el poder de declarar en una sola imatge la sinceritat amagada dins de l'ànima d'un artista, expressant un art cert per als qui el saben observar.